

Bestämmelser för grävarbeten nära elledningar

Allmänt

Dessa bestämmelser är ett komplement till gällande lagar och gäller för alla som utför grävarbete nära Nässjö Affärsverk Elnäts (nedan NAV) kablar och elanläggningar samt Nässjö kommuns gatljusstolpar och kablar.

Ledningarna försörjer många kunder med ström. Det är mycket viktigt, ibland livsviktigt, att ledningarna inte skadas och resulterar i strömavbrott för kunder som exempelvis sjukhus, industrier och varuhus. Skadade kablar kan fortfarande vara spänningsförande och därmed utgöra en allvarlig fara för grävningsspersonal och allmänhet. Betrakta därför varje skadad ledning som livsfarlig att beröra.

Förläggingsdjup

Kablar för lågspänning (400 volt), högspänning upp till 22 kV (22 000 volt) och signaländamål (för till exempel övervakning) ligger på ett djup av 0,45 meter eller mer. Kablar över 22 kV (22 000 volt) ligger på minst 0,65 m djup. Det kan förekomma avvikelser i djupet. Därför måste man alltid vara försiktig när man gräver i närheten av kablar.

Före arbetet

Förfrågan om ledningsvisning kan göras på telefon 0380-51 70 00 eller dygnet runt på www.ledningskollen.se.

Kontakta NAV minst fem arbetsdagar innan arbetet ska påbörjas. NAV överlämnar lägesinformationen i form av kartunderlag.

På kartunderlag som NAV skickar ut visar den redovisade linjen ledningarnas centrum. Mätosäkerheten kan vara 2,0 meter på båda sidor om linjen.

Om NAVs ledningsinformation anser sig ha otillräckligt kartunderlag lägesmarkeras kablar med spänning 22 kV och lägre kostnadsfritt (om inte annat avtalats). Upprepade anvisningar inom samma område kan komma att debiteras

Prioriterade kablar lägesmarkeras kostnadsfritt på platsen av NAV. Uppgift om att detta krävs anges på utskickat kartunderlag.

Den grafiska linjen på utskickat kartunderlag visar centrum av ett kabelstråk som är max 60 cm brett. Vid bredare kabelstråk markeras båda ytterkanterna och ytan däremellan. Vid kabelmarkering med kartan som underlag, ska en säkerhetsmarginal på 2,0 meter läggas till på båda sidor om kabelstråket.

Vid grävning

Vid grävning intill NAVs kablar och luftledningar gäller nedanstående villkor:

1. Prioriterade kablar (kablar i regionnät och andra samhällsviktiga kablar)

Vid allt markarbete närmare än 2 m från aktuella kablar, ska en arbetsledare eller kontrollant från NAV ges möjlighet att närvara för att bevaka arbetet.

NAVs representant anger i samråd med gräventreprenören hur arbetet ska bedrivas, i vilken utsträckning handgrävning måste ske och om kabeln måste göras spänningslös. Aktuellt driftläge och andra planerade fränkopplingar i elnätet avgör om och när detta kan ske.

2. Övriga kablar

Lokalisering får göras genom försiktig maskingrävning fram till kabelns skyddstäckning. Därunder måste handgrävning ske (se punkt 8).

3. Belysningsstolpar och master

Vid grävning djupare än 0,5 m och närmare än 2 m från belysningsstolpar och master måste särskild försiktighet iaktas på grund av stabilitetsskäl.

4. Horisontell jordborrning

För att undvika att kablar skadas vid borrning och tryckning i mark, till exempel genom en vägbana, måste förläggingsdjupet på eventuellt förekommande kablar först kontrolleras. Detta kan ske exempelvis genom att kabeln friläggs innan arbetet påbörjas eller på annat lämpligt sätt.

5. Vertikal jordborrning

Vertikal jordborrning, neddrivning av rör och liknande får inte ske närmare än 2 m från en kabel utan att den friläggs före arbetet påbörjas.

6. Friläggning

Efter friläggande är det viktigt att föreskriftsenlig täckning och markering av kablarna görs vid återfyllning. Detta för att undvika framtida kabelskador på grund av till exempel sättning i marken.

Om det finns behov av att hänga upp kablar ska NAVs personal ges tillfälle att närvara. Detta beroende på att många kablar är gamla och inte tål att böjas.

7. Rör för kablar

NAV förlägger ofta rör och rörsträngar för framtida behov. Om ett rör eller en rörsträng skadas vid grävarbete ska NAV kontaktas för att ge anvisning om reparationsåtgärd.

Om en anläggning byggs under mark, som gör det omöjligt att använda NAVs rör, ska NAV kontaktas för att kunna ändra rörsträckningen.

8. Handgrävning

Handgrävning måste ske under kablarnas skyddstäckning. Vid djupa schakt kan i vissa fall maskinschaktning tillåtas under kablarna.

Med handgrävning menas grävning med spade, skyffel eller liknande. Tryckluftspett eller andra verktyg av denna typ får inte användas.

9. Grävarbete i omedelbar närhet av luftledning

Vid maskingrävning, tippning, användning av kranar eller dylikt under, eller i närheten av, luftledning, ska överenskommelse träffas med NAV om nödvändiga åtgärder.

Följande säkerhetsavstånd till luftledning gäller:

- 2 m sid- och höjddled vid lågspänningsledningar (400 volt).
- 4 m i sid- och höjddled vid ledningar med spänning mellan 1 000 och 55 000 volt.

Ansvar

Om NAVs kablar eller anläggningar skadas vid grävarbetet, är den som utför grävarbetet (entreprenören) skyldig att ersätta NAV med de kostnader som uppstår i samband med reparation av skadan. I allmänhet är även entreprenörens uppdragsgivare skyldig att ersätta uppkommen skada. Även kostnader som tredje man drabbats av på grund av strömavbrott kan bli aktuella.

Felanmälan och kontakt

Anmälan om skador skall ske omedelbart på telefon **0380-51 70 00 dygnet runt**.

Utanför ordinarie arbetstid blir du genom knappval kopplad till SOS Alarm.

SOS Alarm kontaktar vår beredskapspersonal.

I akuta lägen och vid svårartad skada kan anmälan även ske via Polis eller Räddningstjänst, kontakta dem då via **larmnumret 112**.

Är det något som inte är akut?

Tveka inte att kontakta oss om du inför eller under ett arbete har några frågor. Fråga hellre en gång för mycket än inte alls. Vi har kompetenta och erfarna medarbetare och tillsammans med våra kunder och andra intressenter löser vi oftast på bästa sätt de flesta frågor och utmaningar!

Vi är måna om att ge bra service, ha omsorg om vår miljö och sist men inte minst vill vi ha nöjda kunder.

Kontakta oss via växeln 0380-51 70 00 eller via e-post info@nav.se.

Lycka till med ditt grävjobb!